

בית משפט השלום בעכו

ת"א 59714-03-15 אשכנזי ואח' נ' שילר

בפני כבוד השופטת דנה עופר

התובעים

1. זוהר אשכנזי
2. אורלי אשכנזי
3. שמואל ישראלי
4. גליה שכטר
5. אלי פרקש
6. אילדי פרקש
7. דורון פרץ
8. אורלי פרץ
ע"י ב"כ עו"ד דניאל חקלאי

נגד

הנתבעת

רינת שילר
ע"י ב"כ עו"ד יצחק שפרבר

פסק דין

תביעה לפיצויים על פי חוק איסור לשון הרע, בגין פרסום בפורום אינטרנטי של היישוב "לבון".

רקע כללי

1. התובעים והנתבעת כולם תושבי היישוב הקהילתי לבון שבגליל.

התובעים הם ארבעה זוגות של תושבים, אשר פרשו מחברות באגודה השיתופית ביישוב, כשנתיים לפני הגשת התביעה. הנתבעת, חברת האגודה השיתופית, משמשת כיושבת ראש וועדת ילדים ונוער ביישוב.

2. בתחילת 2015 פרסמה וועדת החינוך של היישוב בפורום האינטרנט של היישוב הודעה אודות הפסקת פעילות בחדר פעילות לגיל הרך, וזאת בעקבות תלונה שהוגשה על ידי אחד התושבים למחלקת הפיקוח במועצה האזורית. אין מחלוקת, כי אותה פעילות התקיימה עד אז במבנה ארעי, אשר ככל הנראה לא היה לו היתר בנייה.

בעקבות אותו פרסום החלה חליפת דברים בפורום, ומאן דהוא הצביע על "הפורשים", כינויים של התובעים, כמי שהתלונן בוועדה לתכנון ובנייה על הפעילות הנערכת במבנה ללא היתר. אותו מאן דהוא נתבע בהליך נפרד, ולא הפרסום שנעשה על ידו הוא עניינה של תביעה זו.

בית משפט השלום בעכו

ת"א 59714-03-15 אשכנזי ואח' נ' שילר

התביעה הנוכחית הוגשה בעקבות דברים שפרסמה הנתבעת באותו פורום אינטרנטי, כהמשך ישיר לשיח שנזכר קודם.

3. הנתבעת אינה חולקת על כך שפרסמה את הדברים המיוחסים לה, והמחלוקת בין הצדדים נסובה על השאלה, אם יש בפרסום משום "לשון הרע" המזכה את התובעים בפיצוי ללא הוכחת נזק, ואם לאו. כן העלתה הנתבעת טענה, כי ממילא "חבר בני אדם" אינו זכאי להגיש תביעה אזרחית, על פי חוק איסור לשון הרע.

4. הצדדים הסכימו לוותר על שמיעת ראיות, והגישו סיכומיהם בכתב.

הפרסומים

5. הפרסום העומד על הפרק הוא דברים שפרסמה הנתבעת בפורום האינטרנט של היישוב, ביום 20.1.15, כהאי לישנא:

"אני מצטרפת לקובי ולא מצליחה להבין לאן עוד יגיעו, פגיעה בילדים שלנו זה כבר חולני. גם אנחנו בוועדת ילדים ונוער נאלצים לבזבז זמן יקר בסוגיית הפורשים מול תנועות הנוער, המועצה ועוד.
למה????
כאן הכוח שלנו, חייבים להוקיע אותם!!! חיו את חייכם איך שאתם רוצים אך תנו לנו לחיות.
זו קהילת לבון, לטוב ולרע מי שלא מתאים לו שימצא לו קהילה אחרת!!!".

6. פרסום זה מתייחס לפרסום שקדם לו, פרסום שנערך על ידי מר יעקב צדף (המכונה על ידי הנתבעת "קובי", ולהלן: "צדף") ביום 19.1.15, ומפאת אורכו לא יצוטט כאן במלואו (ממילא הפרסום הקודם אינו הנושא של תביעה זו, ואף הוגשה בעניינו תביעה אחרת, בבימ"ש אחר, כאמור לעיל).

בפרסום של צדף מתח הלה ביקורת נוקבת על כך שמי מבין קבוצת ה"פורשים" התלונן בפני הרשויות על כך שמועדון ה"גימבורי" ביישוב פועל במבנה שאין לו היתר חוקי.

התובעים מדגישים, כי בפרסום שנערך על ידי צדף נאמרו הדברים הבאים: **"יש ביישוב קבוצה של פורשים שכולנו מכירים אותם"**, אמירה שמצביעה על התובעים, וכן התייחס צדף אל אותם "פורשים" כאל **"מוקעים מהקהילה"**.

בית משפט השלום בעכו

ת"א 59714-03-15 אשכנזי ואח' נ' שילר

7. פרסום נוסף מייחסים התובעים לנתבעת, והוא פרסום מכתב הדרישה ששלחו התובעים, באמצעות בא כוחם, אל הנתבעת, ובו נדרשה היא לפצות אותם בגין לשון הרע שבפרסום האמור לעיל, להסיר את הפרסום מאתר האינטרנט, ולהתנצל פומבית ואישית על דבריה (להלן: "מכתב הדרישה").

הנתבעת פרסמה את מכתב הדרישה כלשונו, כקובץ מצורף, בפורום היישוב, תחת הכותרת "גם אני קיבלתי מכתב אהבה", ביום 2.3.15. במכתב הדרישה נרשמו שמות התובעים כולם, כך שאמירות קודמות כלפיהם כציבור הפכו, על פי הנטען, לאמירות אישיות, עם פרסום המכתב.

טענות התובעים

8. לטענת התובעים, הצטרפותה של הנתבעת לדבריו של צדף יש בה כדי להעצים את השפלתם והכפשת שמם כתוצאה מהפרסום הקודם.

לטענתם, זהותם האישית של כל אחד ואחת מהפורשים הייתה ידועה היטב לתושבי היישוב, אשר כולם יודעים מי הם ה"פורשים" המדוברים.

עוד טוענים התובעים, כי הפרסום נעשה בפורום החשוף לעיני תושבי היישוב כולם, מלבד התובעים עצמם, אשר גישתם אל הפורום הזה נחסמה, כך שלא היו יכולים להגן על שמם הטוב.

לטענת התובעים, הפגיעה בשמם הטוב ובכבודם הייתה עמוקה ונמשכת, והנתבעת אף הוסיפה לביישם כאשר פרסמה באותו פורום את מכתב הדרישה שקיבלה מבא כוחם, תוך שהיא מציינת כי גם היא קיבלה "מכתב אהבה", בלעג. בכך הפיצה מכתב אישי, והבהירה מפורשות לעיני כל מי הם כל אחד ואחת מהתובעים. כאשר פרסמה הנתבעת את המכתב שקיבלה, הפכה את פרסומה הקודם מפרסום כללי כלפי "הפורשים" לפרסום אישי כנגד כל אחד ואחת מהם, שכן שמם נזכר במכתב.

התובעים טוענים, כי הנתבעת אינה נהנית מהגנת תום הלב, וכי מעשיה היוו "שיימינג" מובהק. כן טוענים התובעים, כי לפרסום שנעשה על ידי הנתבעת, כמי שנושאת בתפקיד בעל משמעות חינוכית ביישוב, יש משקל רב יותר מפרסום שנעשה על ידי אדם אחר.

בית משפט השלום בעכו

ת"א 59714-03-15 אשכנזי ואח' נ' שילר

9. לטענת התובעים, לא ניתן לראות בדברי הנתבעת משום ביקורת לגיטימית, אלא משום "חציית קו אדום" למתחם ההכפשה, ולפגיעה בזכות האדם לשמו הטוב. מדובר בפרסום מכפיש לעיני כל, ומאחורי גבם של התובעים.

עוד טוענים התובעים, כי הנתבעת האשימה אותם בפגיעה בילדים, וקבעה כי זו "חולנית". אמירה כזו, לטענתם, כשהיא מופצת ברבים, מהווה הכפשה מכוונת, שמטרתה להשפיל ולבזות כל אחד ואחת מהתובעים. אדם סביר שייחשף לפרסום כזה יסיק, כי כל אחד מהתובעים הינו אדם רע הפוגע באכזריות בילדי היישוב, משיקולים זרים.

הנתבעת בחרה, לטענת התובעים, בביטויים קשים ומשפילים במיוחד, והוסיפה קריאה משפילה להחרים את התובעים, כשהשתמשה בביטוי "חייבים להוקיע אותם".

פרסומה של הנתבעת גרר אחריו תגובות קשות מצד תושבים אחרים, כך שגם הייתה לפרסום תוצאה קשה, לטענת התובעים. הפרסום נותר בפורום היישוב זמן רב לאחר שנעשה, משך יותר משנה. היותה של הנתבעת נושאת תפקיד ציבורי ביישוב גרם לכך שאנשים נוספים יוסיפו וישתלחו בתובעים.

מוסיפים התובעים וטוענים בסיכומיהם, שתוצאת הדברים יכולה הייתה להיות חמורה פחות, אילו הסכימה הנתבעת, עם קבלת מכתב הדרישה, לפצות אותם בסכום סמלי כפי שהתבקשה ולהתנצל על דבריה; אך הנתבעת החמירה את המצב, כשבחרה לפרסם קבל עם ועדה את מכתב הדרישה.

עוד טוענים התובעים, כי בהיותם "אנשים מהשורה", להבדיל מאנשי ציבור אשר צריכים להיות "עמידים" יותר לביקורת המושמעת כלפיהם, הרי שהפרסומים של הנתבעת פוגעים בשמם הטוב, במיוחד ביישוב קטן שהינו כל עולמו החברתי של כל אחד ואחת מהתובעים.

טענות הנתבעת

10. לטענת הנתבעת, כל מטרת התביעה היא להלך עליה אימים, כמו גם על חברי ועד נוספים שנתבעו בהליכים נפרדים, וכל זאת כמעשה נקם על החלטת וועד היישוב שמי שפרש מחברותו באגודה השיתופית, ואינו משלם את מיסי החבר של היישוב, לא יהיה זכאי לקבל חלק מהשירותים הניתנים לכלל תושבי היישוב.

11. לנתבעת שתי טענות עיקריות:

בית משפט השלום בעכו

ת"א 59714-03-15 אשכנזי ואח' נ' שילר

- א. כי פרסום הנעשה כלפי קבוצה, "חבר בני אדם" כלשון חוק איסור לשון הרע, אינו
מקנה עילה לתביעה אזרחית על פי החוק, וזאת בהתאם לסעיף 4 לחוק.
ב. כי תוכן הדברים שפרסמה הנתבעת אינו בבחינת לשון הרע.
טענות אלו פורטו בהרחבה בסיכומי ב"כ הנתבעת, תוך הפנייה לפסיקה רלבנטית.

דיון והכרעה

הזכות לחופש הביטוי והזכות לשם טוב

12. תביעות על פי חוק איסור לשון הרע מעוררות, מטבען, את שאלת ההתנגשות בין שתי זכויות
יסוד : הזכות לחופש הביטוי והזכות לשם טוב.
חוק איסור לשון הרע מבטא את האיזון בין שתי הזכויות הללו, אשר שתיהן נגזרות מכבוד
האדם, ושתיהן זכויות חוקתיות (רע"א 10520/03 **בן גביר נ' דנקנר**, (12.11.06), להלן : פס"ד
בן גביר ; ע"א 8345/08 **בן נתן נ' בכרי** (27.7.11), להלן : פס"ד **בכרי** ; ע"א 214/89 **אבנרי ואח'**
נ' שפירא ואח', פ"ד מג(3) 840, להלן : פס"ד **אבנרי**).
13. באשר להגנה על השם הטוב נאמר בפסיקה :

"הזכות לשם טוב היא מיסודות הקיום האנושי של האדם כיצור חברתי. הצורך
בהגנה על כבודו האנושי של האדם בהתייחסותו לסביבתו היא תנאי הכרחי לחיים
בצוותא, להגשמתו העצמית המלאה של הפרט, וליכולתו למצות את חיי
החברתיים והרוחניים. הזכות לשם טוב כחלק מהכבוד האנושי טבועה עמוק
ביסודות ההווה האנושית של האדם, ומקרינה על מערך היחסים בינו לבין
הסביבה העוטפת אותו. היא תנאי הכרחי להגשמת האוטונומיה האישית ולמיצוי
יכולותיו של האדם ותרומתו לחברה. היא מהותית לגיבושו של כבוד עצמי שאדם
חש כלפי עצמו, ולכבוד שהסביבה רוחשת כלפיו. היא מקור כוח עשייה לאדם,
ותנאי למיצוי יכולתו, כישרונותיו והישגיו לטובת החברה. סביבה אנושית הנשלטת
על ידי תרבות של השמצות, גינויים ומתקפות מילוליות הדדיות שלוחות רסן סופה
שתביא הרס חברתי פנימי, ובלימה של התפתחות תרבותית וערכית. מירקם חברתי
הרמוני בין בני אדם, הוא תנאי חיוני למימושם של תהליכי בנין, קידמה ומיצוי
הכוחות והיכולות הטמונים בפרטים לתועלת הכלל. הזכות לשם טוב של הפרט היא
נדבך מרכזי בסדר חברתי הרמוני. היא ניצבת ביסוד משטר הבנוי על חירות וכבוד
האדם. היא מצויה במעמד רם במדרג זכויות אדם" (פס"ד **בן גביר**, פסקה 12 לפסק
דינה של כב' השופטת פרוקצ'יה).

בית משפט השלום בעכו

ת"א 59714-03-15 אשכנזי ואח' נ' שילר

ואילו באשר לזכות לחופש הביטוי נפסק עוד בשנותיה הראשונות של מדינת ישראל, כי היא זכות יסוד המהווה עיקרון-על במשטר דמוקרטי (בג"צ 73/53 חברת "קול העם" בע"מ נ' שר הפנים, פ"ד ז 871), ובשורה ארוכה של פסקי דין נקבע כי הזכות לחופש הביטוי היא אחת מחירויות היסוד של האדם בישראל:

"הטעם העומד ביסוד חופש זה הוא מורכב. הוא בא לאפשר ליחיד להגשים את עצמו. הוא נועד לסייע בחשיפת האמת. הוא בא להבטיח קיום חילופי דעות, החיוניים למשטר הדמוקרטי... אין להתפלא, על כן, כי חופש הביטוי כונה "ציפור נפשה" של הדמוקרטיה שלנו... וכי הוא נתפס כ"זכות עילאית"... בעלת "מעמד על משפטי"... (פס"ד אבנרי, 857).

14. חוק איסור לשון הרע מבטא את האיזון המשפטי בין שתי הזכויות הללו – הזכות לחופש הביטוי מזה והזכות לשם טוב מזה – "תוך שהוא קובע כי כל אחת מהן תיסוג מפני רעותה בתחומים מסוימים" (פס"ד אבנרי, 861). מלאכת האיזון אינה מסתיימת במסגרתו של החוק, ולא אחת נדרש בית המשפט לערוך את האיזון בין האינטרסים המתנגשים, כאשר הוא נדרש לפירוש הוראותיו של החוק, וכאשר הוא נדרש להפעיל את שיקול הדעת המסור לו (פס"ד אבנרי, 862).

האם יש בפרסומים משום לשון הרע?

15. כאמור, התובעים טוענים כי שני פרסומים שנעשו על ידי הנתבעת מהווים לשון הרע: א. הפרסום מיום 20.1.15, שבו הצטרפה הנתבעת אל דברי צדף והוסיפה משלה (להלן: "הפרסום הראשון"); ב. הפרסום מיום 2.3.15, שבו ציינה הנתבעת כי קיבלה מהתובעים "מכתב אהבה", ואליו צרפה את מכתב הדרישה כלשונו (להלן: "הפרסום השני").

16. סעיף 1 לחוק איסור לשון הרע, התשכ"ה-1965, קובע:

לשון הרע היא דבר שפרסומו עלול –

(1) להשפיל אדם בעיני הבריות או לעשותו מטרה לשנאה, לבוז או ללעג

מצדם;

(2) לבזות אדם בשל משימ, התנהגות או תכונות המיוחדים לו;

(3) לפגוע באדם במשרתו, אם משרה ציבורית ואם משרה אחרת, בעסקו,

במשלח ידו או במקצועו;

בית משפט השלום בעכו

ת"א 59714-03-15 אשכנזי ואח' נ' שילר

(4) לבזות אדם בשל גזעו, מוצאו, דתו, מקום מגוריו, גילו, מינו, נטייתו
המינית או מוגבלותו".

בסעיף זה,

"אדם" – יחיד או תאגיד;

"מוגבלות" – לקות פיסית, נפשית או שכלית, לרבות קוגניטיבית, קבועה או
זמנית.

17. בדונו בתביעה שעילתה בחוק איסור לשון הרע יפעל ביהמ"ש לפי "תרשים הזרימה" הבא
(פסק דינו של כב' השופט עמית, בעניין בכרי, סעיף 2):

תחילה יש לבחון אם הביטוי מהווה **לשון הרע** כהגדרת מונח זה בסעיף 1 לחוק, לאחר מכן
יש לבחון אם מדובר ב**פרסום מותר** אשר נהנה מחסינות על פי סעיף 13 לחוק, או אם עומדת
לדובר הגנת "אמת דיברתי" או הגנת תום הלב. אם מדובר בפרסום המהווה לשון הרע, ואין
לדובר הגנה כאמור, יש לבחון אם לשון הרע מופנית כנגד **ציבור או חבר בני אדם**, ובמקרה
כזה לא ניתן להגיש תביעה אזרחית בגינה.

בענייננו, אף שבכתב ההגנה טענה הנתבעת כי עומדות לה ההגנות הקבועות בחוק, הרי
שבסיכומיה התמקדה הנתבעת בשתי טענות: הטענה לפיה אין זכות תביעה ל"חבר בני
אדם", והטענה לפיה אין מדובר בלשון הרע.

18. השאלה אם ביטוי מסוים שהוא במחלוקת יש בו משום "לשון הרע" ואם לאו היא שאלה
שצריכה להיבחן על פי אמות מידה אובייקטיביות:

"ההלכה היא, שאין חשיבות לשאלה מה הייתה כוונתו של המפרסם מחד גיסא,
ואין חשיבות לשאלה כיצד הבין את הדברים בפועל מי שקרא את הדברים מאידך
גיסא. המבחן הקובע הוא, מהי, לדעת השופט היושב בדין, המשמעות, שקורא סביר
היה מייחס למלים" (ע"א 740/86 תומרקין נ' העצני, פ"ד מג(2) 333, 338).

הבחינה תיעשה גם על רקע הנסיבות החיצוניות הרלבנטיות להתבטאות שבמחלוקת, ולא
רק על פי פירוש המלים המדויקות שבהן נעשה שימוש (ע"א 1104/00 אפל נ' חסון, פ"ד נו(2)
607; ע"א 751/10 פלוני נ' אילנה דיין-אורבך, 8.2.12).

עוד נפסק, כי –

בית משפט השלום בעכו

ת"א 59714-03-15 אשכנזי ואח' נ' שילר

1 "...בעת ניתוח פרסום יש לעמוד, כשלב ראשון, על מובנו של הביטוי; על המשמעות
2 הטמונה בו. יש לשלוף מתוך הביטוי את פרשנותו הסבירה ולברר אם מדובר בביטוי
3 הגורם להשפלת אדם פלוני בעיני האדם הסביר. כאשר מדובר בביטוי ציורי,
4 סאטירי או פרודי, משימה זו מורכבת. מטבע הדברים, ביטויים אלה נעזרים בלשון
5 ציורית, במוטיבים, בהגזמה ובעיוות המציאות עד כדי גיחוך. פירוש מילולי של
6 הביטוי יוביל למסקנות מוטעות, כיוון שהוא מפשיט מן הביטוי את אופיו המטפורי
7 (ראו למשל: [38] *Vander Zalm v. Times Publishers* (1980) 75 ;
8 BVerfGE 369 [36],
9 at p. 377). לכן יש לייחס לביטוי את המשמעות הסבירה של המילים לפי הקשרן
10 תוך התחשבות באופייה של הסוגה ובהתאם לתפיסות מקובלות של האדם הסביר.
11 עם זאת כאשר בית-המשפט נתקל בקושי פרשני, עליו להעדיף את הפרשנות שלפיה
12 הביטוי איננו לשון הרע" (ע"א 4534/02 **רשת שוקן בע"מ נ' הרציקוביץ**, פ"ד נח(3)
13 570, 558).

14
15 על רקע כללים מנחים אלו, אבחן את שני הפרסומים שבמחלוקת.

16 17 19. הפרסום הראשון:

18
19 כאמור, לטענת התובעים, האמירות הפוגעניות המתבטאות במילים "**פגיעה בילדים שלנו**
20 **זה כבר חולני**", וכן במילים "**חייבים להוקיע אותם**", הן אמירות שנועדו להשפיל את
21 התובעים ולבזותם, ולעשותם מטרה לשנאה מצד הבריות ביישוב.

22
23 דין הטענות להידחות, מהטעמים הבאים:

24
25 א. כאמור, המבחן הוא אובייקטיבי, ועל כן השאלה היא האם בעיני הקורא הסביר
26 נועדו הביטויים הללו להשפיל את התובעים, לבזותם או לעשותם מטרה לשנאה,
27 לבז או ללעג.

28
29 את המבחן האובייקטיבי יש להפעיל בשים לב לרקע של יחסי הצדדים, החל
30 מהיותם תושבי יישוב קהילתי שרוב חבריו משתייכים לאגודה שיתופית, המשך
31 בפרישת התובעים מהאגודה השיתופית, וכלה בפרשת הסגירה של מועדון הילדים
32 לאחר תלונה שהוגשה, והדברים שפורסמו קודם לכן על ידי צדף.

בית משפט השלום בעכו

ת"א 59714-03-15 אשכנזי ואח' נ' שילר

בשים לב לכל אלו, לא ניתן לראות בדבריה של הנתבעת משום לשון הרע, שכן אין מדובר אלא במתיחת ביקורת, גם אם נוקבת, על התנהלות ה"פורשים", באופן כללי, ובזיקה לנושא מועדון הילדים, באופן מיוחד.

ב. האמירה "פגיעה בילדים שלנו זה כבר חולני" אולי אינה נעימה לאוזן, אך בהקשר המסוים שבו מדובר, כאשר אין חולק שלא מיוחסת למאן דהוא פגיעה פיזית או נפשית בילדים, אלא פגיעה במועדון הילדים שנסגר, ובכך בעקיפין נפגעים הילדים עצמם, לא ניתן לראותה כאמירה שיש בה לשון הרע.

הביטוי "חולני" אמנם אינו ביטוי יפה, אך לא כל ביטוי שאינו יפה הוא בבחינת לשון הרע. המשפט בכללותו אינו יכול להתפרש על ידי הקורא הסביר אלא כביקורת על מעשה מסוים – הגשת תלונה לוועדה לתכנון ובנייה – אשר בפרסומו של צדף יוחס ל"פורשים" באופן כללי, ודבריה של הנתבעת אינם אלא תגובה לאותם דברים, והבעת דעה בהמשך לכך, תוך שימוש בביטוי מטפורי, שאינו יכול להתפרש אלא כמתיחת ביקורת וכהבעת דעה לגיטימית.

ג. השימוש בפועל "להוקיע" אף הוא אינו מכניס את האמירה בגדר לשון הרע. שוב, זוהי הבעת דעה של הדוברת, לפיה יש "להוקיע" את אותם פורשים שהם נושא ההודעה.

פעולת ה"הוקעה" מוגדרת במילון אבן-שושן כך:

1. תליה, צליבה.

2. [בהשאלה] פרסום של מעשה רע לאות קלון.

אך ברור, כי הכוונה האובייקטיבית שניתן לייחס לדברים היא המשמעות השנייה, קרי אותה משמעות שהיא "בהשאלה": פרסום של מעשה רע לאות קלון.

המשמעות האובייקטיבית שניתן לייחס למילים "חייבים להוקיע אותם!!!" אינה אלא, כי לדעת הכותבת יש לצאת חוצץ כנגד פרישתם של הפורשים מהאגודה, על כל המשמעויות שיש לדבר מבחינתה (בתחילת הפרסום היא מסבירה, כי "סוגיית הפורשים" יוצרת קושי לוועדת הילדים והנוער שהיא עומדת בראשה, בהתנהלות מול תנועת הנוער, מול המועצה "ועוד"), ולבקר את מעשיהם בתקיפות ובפומבי. דברים כאלו חוסים בהגנה על חופש הביטוי.

בית משפט השלום בעכו

ת"א 59714-03-15 אשכנזי ואח' נ' שילר

ד. במתח שבין חופש הביטוי לבין ההגנה על השם הטוב, כאשר מתעורר ספק פרשני
אם ביטוי מסוים הוא בבחינת לשון הרע ואם לאו, הרי שיש להעדיף את הפרשנות
שעל פיה הוא אינו לשון הרע (פס"ד הרציקוביץ', כפי שהובא לעיל).

כך גם ביחס לאמירות המיוחסות לנתבעת: אם ניתן לבחור לראותן כמשפילות או
כמבזות, או לבחור לראותן כהבעת דעה לגיטימית, הרי שההגנה על חופש הביטוי
נותנת עדיפות מובהקת לאפשרות השנייה. כשלעצמי, אינני סבורה כי יש ספק
פרשני, ואין סיבה לראות את האמירות של הנתבעת כמבזות, אלא כהבעת דעה,
מוגנת בחופש הביטוי, ושאין בה פגיעה בשמם הטוב של התובעים.

ה. נוסף על אלו יש לזכור את ה"מרחב" שבו נעשה הפרסום: מרחב המרשתת. על פי
פסיקת בית המשפט העליון, יש להחיל את דיני לשון הרע הקיימים גם על
פרסומים באינטרנט "בשינויים המתחייבים" (רע"א 4447/07 רמי מור נ' ברק
חברה לשירותי בזק בינ"ל, 25.3.2010). יש לזכור כי בימינו מספקת המרשתת
"זירה מהירה ותוססת להחלפת דעות" (ת"א (קריות) 7783-02-15 מרקוס נ'
בוהדנה, 29.6.16), אשר ככלל יש לאפשר בה שיח חופשי, אם כי מוגבל במובן זה
שלא ייפגע שמו הטוב של אדם כתוצאה מאותו שיח חופשי.

כאן מדובר בפורום אינטרנטי של היישוב, אשר עוסק, מטבע הדברים, בעניינים
המעסיקים את תושבי היישוב. סוגיית ה"פורשים" היא סוגיה העומדת על סדר
היום הציבורי מבחינת התושבים המשתייכים לאגודה, והשיח הציבורי הנוגע
להתנהלות בנושא זה מוצא דרכו, באופן טבעי, לאותו פורום. זה הוא המקום שבו
ניתן וראוי לאפשר החלפת דעות חופשית, כמובן – כל עוד אין בה משום פגיעה
בשמו הטוב של מאן דהוא.

עצם העובדה, שהתובעים עצמם אינם חברים באותו פורום, והפרסום נעשה –
כטענתם – "מאחורי גבם", כשאין להם יכולת להגיב, אינה הופכת את הפרסום,
כשלעצמו, לפוגעני. הפרסום עצמו אינו בבחינת לשון הרע, בשל תוכנו, והוא אינו
הופך כזה רק משום שהתבצע בפורום סגור, שהתובעים אינם משתייכים אליו.

ו. זאת ועוד, את הפרסום יש לפרש על רקע "סוגיית הפורשים", סוגיה שהטרידה את
תושבי היישוב לבון, אלו שהחליטו לפרוש מהאגודה השיתופית, ואלו שנותרו
חברים בה. ברור כי סוגיה כזו מעוררת שיח ציבורי, במרחב הציבורי המצומצם
שאליו משתייכים הצדדים לתיק זה, קהילת לבון.

בית משפט השלום בעכו

ת"א 59714-03-15 אשכנזי ואח' נ' שילר

השיח הציבורי סביב סוגיית ה"פורשים" או ה"פרישה" הוא שיח שיש להתירו, כמובן, כשיח מוגן על ידי הזכות לחופש הביטוי, גם אם הדברים כוללים אמירת ביקורת הדדית. בחברה דמוקרטית יש להכיר בזכותו של כל פרט ופרט להביע דעותיו, ובוודאי שיש להכיר בזכות כזו בכל הנוגע לעניין שמעורר מחלוקת ציבורית, גם כאשר ה"ציבור" אינו אלא קהילה קטנה בת כמה מאות תושבים.

על רקע זה, לא ניתן לראות את דבריה של הנתבעת אלא כביקורת מצדה, וכאמירות החוסות תחת הזכות החוקתית לחופש הביטוי.

סיכומי של דבר, בחינה אובייקטיבית של הפרסום הראשון בכללותו, על רקע ההקשר שבו נאמרו הדברים, ובשים לב לאופן ולמקום שבו פורסמו, מביאה למסקנה, כי אין בפרסום משום לשון הרע, כהגדרתה בחוק.

20. הפרסום השני –

הפרסום השני אינו אלא הפצתו ברבים של מכתב הדרישה שקיבלה הנתבעת מהתובעים, מכתב שבו נרשמו שמות התובעים כולם, והתייחסות אל מכתב זה בביטוי "מכתב אהבה".

ההתייחסות אל פרסום זה בכתב התביעה היא בעיקר כאל פרסום שבאמצעותו חשפה הנתבעת את שמותיהם המפורשים של התובעים (אשר לא צוינו בפרסומים הקודמים), מכיוון שהשמות צוינו מפורשות במכתב הדרישה. בכתב התביעה נטען, כי בפרסום זה העצימה הנתבעת את הפגיעה בתובעים כתוצאה מהפרסום הראשון, בעצם חשיפת שמותיהם. בסיכומיהם מדגישים התובעים טענתם, כי אם קודם לכן אולי הייתה שאלת זהותם מעומעמת, הרי שהעמימות פוזרה עם ביצוע הפרסום השני, שאף היה לגלגני. מוסיפים התובעים וטוענים, כי כל זאת קרה לפני הגשת התביעה (סעיף 17(ג) וסעיף 23 לסיוכומי התובעים).

21. הטענה כי עצם פרסום מכתב הדרישה מהווה לשון הרע, דינה להידחות.

התובעים הם שהחליטו להעמיד את עצמם בחזקת נפגעים מהפרסום הראשון, אשר לא כלל שמות כל שהם, וכאמור לעיל אף לא היה בו משום לשון הרע. אין בעצם פרסומו של המכתב, שבו נדרשה הנתבעת לפצות את התובעים (ולא בסכום סמלי, כנטען), לפרסם התנצלות ולהסיר את הפרסום, משום לשון הרע.

בית משפט השלום בעכו

ת"א 59714-03-15 אשכנזי ואח' נ' שילר

22. טענת התובעים, כי עם פרסומו של המכתב נודעה הזהות שלהם, אף שזו אולי הייתה מעומעמת קודם, אינה מתיישבת עם טענת התובעים, לפיה כל תושבי היישוב יודעים היטב מי הם הפורשים (ראה לעניין זה, למשל, תצהירי התובעים בהליך האחר, כפי שצורפו לסיכומים שהוגשו בתיק זה). התובעים עצמם טוענים שוב ושוב, כי זהותם הייתה ידועה לכל, ולכן יש בדברים שפורסמו אודותיהם כקבוצה משום לשון הרע כלפי כל אחד ואחת מהם. אם כך הדבר, הרי שאין בפרסום המכתב, על השמות הנקובים בו, כדי להוות פרסום פוגע, או כדי להקנות עילה על פי חוק איסור לשון הרע.

ככלל, הטענה לפיה יש לראות בפרסום השני כשלעצמו פרסום היוצר עילה לתביעה (עילה שלישית התובעים הייתה קיימת עוד קודם לכן, הרי כבר פנו במכתב דרישה כהקדמה לנקיטת הליך משפטי!), היא טענה שלטעמי אינה יכולה להתקבל.

דומה כי צודקת הנתבעת בטענתה, כי בטענות מעין אלו מבקשים התובעים להליך עליה אימים, ולגרום לכך כי לימים לבוא תחשוש לבטא את דעותיה באופן פומבי.

23. ולסיום, ודאי שאין לראות במילים "גם אני קיבלתי מכתב אהבה", על אף סגנון הלגלגני, משום לשון הרע. אין באמירה זו כדי להשפיל או לבזות, ולא למניעת ביטויים מעין אלו נועד החוק.

סוף דבר

24. סיכומי של דבר, לא מצאתי כי בפרסומים שערכה הנתבעת בפורום האינטרנטי של היישוב יש משום לשון הרע, כהגדרתה בחוק, וכפירושה בפסיקת בתי המשפט בישראל.

בכך מתייתר הדיון בשאלה אם תביעת התובעים נשללת בשל הוראת סעיף 4 לחוק איסור לשון הרע, לפיו אין עילה לתובענה אזרחית בשל לשון הרע על "חבר בני אדם" או על "ציבור".

25. לאור האמור לעיל, התביעה נדחית. התובעים, יחד ולחוד, ישלמו לנתבעת שכ"ט עו"ד בסך 11,700 ₪.

המזכירות תמציא את פסק הדין לצדדים.

ניתן היום, ז' שבט תשע"ז, 03 פברואר 2017, בהעדר הצדדים.

בית משפט השלום בעכו

ת"א 59714-03-15 אשכנזי ואח' נ' שילר

דנה עופר, שופטת

1
2
3
4